Ч. 281 (11.242). Львів, четвер 15. грудня 1927. Pocztowa opłatę zapłacono ryczałtem. РІК XLV.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДЕННО ПЕРЕДПОЛУДНЕМ

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. — Конто почт. щадн. 143.322. — Адреса для телеграм: „Діло", Львів. — Гол. Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно: в краю 4·50 зол. — За границею: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. — Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41. „ Друкарні: 29-26. — В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. — ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Фльота в повітрі — мир на землі.

„Опанування неба". — Повітряна фльота і трійливі гази. — Замирення Совітів з православною церквою. — Фанатики обох таборів. — Совіти, церква, релігія і віра. — Як прийшло до віднови взаємин.

Осип Сталін, секретар політбюра ВКП, керманич усього партійного і державного апарату комуністичної диктатури, кинув на сторінках віденської „Н. Фр. Прессе" кілька загальних думок, подав кілька цифр і відкрив деякі тайни, які найдуть широкий відгомін у всьому світі. Хоч віденський орган застерігає собі всі права не лише передруку, але й епізодичних витягів зі статті Сталіна, то без сумніву є це обраховане тільки на загострення інтересу до змісту статті всесильного диктатора.

Двома справами займається Сталін у своїй — може не статті, а радше заяві, — а саме повітряною фльотою і питанням православної церкви в СРСР.

Рад. Союзові загрожує Англія. Ця вічна загроза і небезпека спонукала СРСР створити велику повітряну фльоту, щоби „опанувати небо". Основи повітряної техніки запозичено в Німеччині, але сьогодні всі типи літаків будується виключно в СРСР на основі власних плянів і моделів. Під теперішню пору СРСР має 1521 боєвих літаків, яких число на протязі восьми місяців буде підвищене до трьох тисяч. Поза боєвою повітряною фльотою СРСР має й повітряну резерву в пасажирських літаках, яких число до пів року збільшиться до семи тисяч. На повітряну фльоту звертається в Рад. Союзі спеціяльну увагу, бо це єдиний технічно-боєвий засіб, пригожий до оборони розтяжних границь Союзу. З тією метою зацікавлено авіятикою все громадянство держави. В школах авіятика є обовязковим предметом. Ударна кампанія серед громадянства в справі організації добровільних повітряних товариств дала такий вислід, що сьогодні в СРСР є 19.588 аеронавтичних товариств, які обєднують понад чотири міліони членів та мають 204 літаків.

Одночасно велику увагу звернено на виробництво хемічних засобів боротьби. В СРСР витворено досі таку кількість трійливих газів, що кожна держава, яка поважилась би напасти на Рад. Союз, буде знищена в 12 год. після виповідження війни.

Недавно англійська преса принесла відомости про радянське повітряне зброєння під написом: „Червоний повітряний заговір". Коли Англія будувала свою фльоту, то тоді говорилося про „опанування океанів" для добра цивілізації. Колиж Рад. Союз для своєї безпеки будує повітряну фльоту, то говориться про „заговір". Англія ніколи не обезцінює ні своїх ворогів, ні своїх приятелів. Сьогодні з жалем мусить вона ствердити, що „ми є володарями повітря".

„Опанувавши небо", комуністи дійшли до порозуміння зі „святою православною церквою" — як каже Сталін. Донедавна відносини між церквою і державою були дуже напружені. Недавно керманичі православної церкви видали поклик до всіх священників і визнавців, взиваючи їх до щирої льояльности і відданости держав[і].

Кожну революцію підготовляють і переводять фанатики. Без них не можнаб нічого нового провести у життя. Але й кожній революції — після її покінчення — найважчий удар завдають ті самі фанатики і вони то спричинюють її катастрофу. Фанатики є потрібні, щоби революцію підготовити й її перевести, але вони не є пригожі управляти плодами революції.

Упадок царського правління силою факту спричинив упадок організації правосл. церкви. Не можна було нищити царизму, ощаджуючи одночасно структуру російської церкви. В р. 1918 переведено розділ церкви від держави.

Підчас того фанатики з обох таборів розпочали свою діяльність. Фанатики церкви заходилися біля осягнення мучеництва. Антирелігійні фанатики проповідували політику розторощення церкви, в своїй обмежености міняючи церкву з релігією, а релігію з вірою. Засліплені фанатизмом викликали вони у світі враження, немов то в Рад. Союзі змагають знищити віру людства в релігію. Рад. Союз не змагає знищити віри людей в якого-небудь Бога і не поборює ніякої форми, в якій проявляється та віра. Заходи більшовиків проти церкви звертались проти неї лише як проти союзниці і співрегентки царизму.

Ніхто не може жити без ідеалу. Те, що в невіруючого називається ідеалом, у віруючого, у визнавця православної чи якої-небудь іншої церкви називається релігією або вірою. 95 проц. населення Рад. Союзу утотожнюють свої ідеали з релігією. Було би політичною глупотою і злочином з огляду на цілі радянщини, колиб більшовики з приводу віри протиставилися масам. Обовязком радянського уряду є лише освідомити маси в тому напрямку, щоби вони відріжняли віру чи свою релігію від шкідливої догми. Під тією дивізою відбувалися переговори з відповідальними керманичами російської православної церкви. Початково більшість релігійних провідників була проти відновлення взаємин між церквою і державою. З другого боку урядові робили перепони дурні з комуністичного табору. Уряд був терпеливий. З кожним днем щирі прихильники церкви почали приходити до пересвідчення, що скоро церква не противиться опірно державі й обмежується до духового володарства та богослужебної діяльности, то вона свобідно може виконувати свої релігійні обовязки. Внаслідок витворення прихильної атмосфери, церква припинила свій опір і згодилася йти руку об руку з державою. Таким чином „свята православна російська церква" добровільно обєдналася з радянською державою, постановляючи вести спільну працю з правителями держави для спільної справи.

Фабрикація мішанців.

Погром українського шкільництва і танець польської макіявелівщини.

Урядова „Газета Львовска" в статтях „Школи на кресах" величає новий порядок річей в шкільній ділянці на Зах. Україні, порядок, розпочатий Ст. Грабським і далі продовжений мін. Добруцьким. На думку „кресового" офіціоза в шкільній ділянці наступив справедливий, просто ідеальний стан. Закиди, немов то всенародня школа стала інструментом польонізації — не витримують ніякої критики. Правда, українці підносять ще такий, очевидно, неоправданий закид, але одночасно поляки теж мають свої заміти, підносячи, що школа на окраїнах винародовлює польське населення. А правда є по середині, по тій середині, якої висловом є нібито урядова шкільна політика.

Основою тієї політики є закон з 31. липня 1924 р., який, мовляв, нормує національне питання в шкільництві. Найважніша річ, що він не кладе ніяких обмежень засновуванню приватних непольських шкіл, вимагаючи тільки науки польської мови, польської історії та науки про сучасну Польщу.

Для всенародних публичних шкіл розріжнює закон три типи на терені Сх. Галичини і Волині: школи з викладовою мовою польською, двоязичні і школи з викладовою мовою українською. Останній тип може бути тільки там уведений, де є на основі (додаймо: невірної) статистики щонайменше 25 проц. українського населення та де щонайменше батьки 40 українських дітей в шкільному віці виставлять домагання такої школи, а одночасно батьки 20 польських дітей не будуть домагатися школи з польською мовою навчання. В громадах, де ті три вимоги є відсутні, входить в життя утраквістична школа.

„Беручи під увагу етнографічні умови Сх. Галичини, де якраз рішучо переважають мішані громади (?!), де отже накинення одномовної школи було би получене з покривдженням частини населення, а її денаціоналізацією, тип утраквістичної школи найкраще відповідає тим умовам і він теж з кожним роком вибивається на перше місце".

Найкраще про це „вибивання" говорять цифри. В шк. році 1926-27 було публичних шкіл з українською викладовою мовою 845. Рік пізніше та цифра спадає до 690. Зате росте кількість утраквістичних шкіл, підносячись з 1550 на 1721. На ту підвишку складаються не лише школи українські, але й польські. В тому самому часі кількість приватних українських шкіл зростає лише з 24 на 25, а це нібито є доказом, що українці не почуваються покривдженими.

„На терені шкільної поліської округи, де проблема та виступає значно слабше, відносини не змінилися. На Волині в згаданій добі на підставі закону *прибуло* 4 публичні школи з українською викл. мовою, 1 приватна і 9 утраквістичних (з 381 на 390)... В світлі отсих цифр ясно, що окраїнне шкільництво не українізується, бо українські школи не повстають на місці польських. Ані теж не польщиться(!!), бо польські школи не повстають коштом ліквідації українських. Зате згідно з льокальними умовами, згідно з фактом тісного перемішання обох народів вибивається побідно тип посередньої школи, що дає рівні права обом мовам, що заспокоює однаково культурні потреби обох народів".

Зайвим було би витягати дальші погляди урядового органу з мішка своєрідної макіявелівщини. Однак годиться звернути увагу на два моменти, поминаючи солодкаво-цинічну фразеольогію, а саме, що урядовий орган (правда, в „неурядовій частині") як вихідну точку для оцінки шкільних відносин на території Зах. України бере стан українських шкіл з р. 1926-27 та що він постійно промовчує соромливо кількість польських шкіл на тій території, заєдно говорячи про „побідний" тип мішанцевого утраквізму. Чому „Газета Львовска" не говорить про те, що Польща застала по Австрії в Сх. Галичині 2612 українських всенародних шкіл і 1050 одержала в спадщині по українській владі на північних українських землях. А сьогодня з 3.662 українських шкіл на Зах. Україні остало всього 690 і тих 4, що „прибули" на Волині, де в р. 1926-27 вже не було ні одної української школи.

Змаганням польських чинників є фабрикувати коштом українського шкільництва на живому тілі української дітвори й української нації тип „утраквістичних" мішанців. Нашим обовязком протиставитися цим мішанцевим бурунам, а саме під теперішню хвилю домагаючись всюди української школи. Нехай десятки тисяч декларацій українських батьків, внесені до кінця грудня, засвідчать, що ми хочемо української школи, яка формувалаб душу української дитини згідно з духом і потребами нашої нації.

Невдача „безпартійних" політиків.

Передвиборче віче „безпартійного" Союзу Українців м. Львова.

Львів, 13. грудня 1927.

На понеділок (12. п. м.) на год. 6. вечером заповів „безпартійний" Союз Українців м. Львова віче в справі виборів до польських законодатних установ і в справі львівської української фондації „Народній Дім". Віче мало відбутися в салі Музичного Т-ва ім. Лисенка. Та заки приступимо до опису віча мусимо дати деякі пояснення дотично т. зв. Союзу Українців м. Львова. У Львові повстала заразже по війні Народня Організація Українців м. Львова, яка дуже гарно розвивалася і обєднувала в собі всіх національно свідомих і національно думаючих українців. Тривало це аж до осени 1926 р., коли то маленька групка згуртованих біля тодішнього тижневика „Рада" політичних мальконтентів, безздетермінованих прихильників орієнтації на червоний Кремль, намагалася пропачкувати до Народньої Організації під плащиком „безпартійности" своїх найновіших протекторів інтернаціоналістів всякої масти. Було це перед Народнім Зїздом Українського Національно-Демократич-

Pr. 420/27. Sąd okręgowy karny we Lwowie postanowił na posiedzeniu niejawnem po wysłuchaniu Prokuratora przy tymże Sądzie: a) zatwierdzić po myśli przepisu z art. 76-go rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 10. maja 1927. Nr. 45. poz. 398 Dz. up. dokonane dnia 9. grudnia 1927. przez Dyrekcję Policji we Lwowie zajęcie czasopisma „Diło" Nr. 276 z dnia 9. grudnia 1927. z powodu że zamieszczono w tem czasopiśmie artykuł p. t. „Pid kineć roku" zawierało w sobie znamiona występku podburzania z § 300 ustawy karnej, b) w końcu wydać po myśli przepisu z art. 77 cytowanego rozporządzenia zakaz dalszego rozpowszechniania tego pisma drukowanego. Zarazem wydaje się odpowiedzialnemu redaktorowi tego czasopisma nakaz, by orzeczenie niniejsze umieścił bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie pod rygorem następstw przewidzianych w art. 60 tegoż rozporządzenia. — Lwów, dnia 10. grudnia 1927. r.

Mayer

вого Обєднання. Анонімовій тоді ще новій групі з „Ради" хотілося провести на Віді за всяку ціну при допомозі Нар. Організації визнавців своєї „ідеольогії". Та це їй не вдалося. По Зїзді УНДО-ия розвязало тодішню Народню Організацію українців м. Львова, та приступило до її поновної організації, але виключно зі самих національних елементів, що визнавали політичну програму Нац. Обєднання. Таким чином новоорганізована Народня Організація Українців м. Львова стала знов обєднуючим центром усіх національно свідомих і національно думаючих українців міста Львова і до того організацією народною.

Невдоволені з такого обороту справи розбивачі національної єдности зпід стягу „Ради", а потім ще й зпід стягу новоорганізованої мінятурної т. зв. партії праці взялися при допомозі сельробівських й інших елементів творити нову, буцімто „безпартійну" але всеж таки політичну організацію п. н. Союзу Українців м. Львова. Ось ця то організація і проявила перший раз свою політичну „безпартійну" ініціятиву на львівському терені та заповіла віче в справі виборів і Народнього Дому.

Віче було заповіджене, як у горі сказано, на понеділок на 6-ту годину вечером. Однак уже в 5 годині по полудни виповнили по береги велику салю Лисенка члени Народньої Організації Українців м. Львова і українські студенти націоналісти. Прийшла година 6-та, а віча ініціятори чомусь не відкривали. Видно були заскочені такою численною появою націоналістів. Та всеж таки хоч і з опізненням віче треба було відкрити. Доконав цього акту п. П. Сенюта, що вважав за доцільне не допустити до вибору президії, але залишити провід віча у своїх руках. Одначе до цього не допустили учасники віча і зажадали виборів проводу. Наспіло два внески: 1) щоби до президії вибрали пп. А. Березовського, І. Лішинського і студентів Мулькевича та Калиновича і 2) щоби провід віча остав у руках його організаторів. Пан Сенюта піддав чомусь другий внесок під голосування першим, мотивуючи це тим, що він дальшейдучий. За внеском піднялося заледви кількапацять рук. Не зважаючи на те п. Сенюта скваліфікував його проголосованим і принятим. Учасники знов запротестували проти цього і п. Сенюта піддав під голосування перший внесок, за яким піднявся цілий ліс рук.

На естраду вийшла наслідком того нововибрана президія з головою Народньої Організації Українців міста Львова, проф. **Амброзом Березовським** на чолі, що й перебрала провід віча від п. Сенюти. Як першому уділила президія голосу референтові першої точки п. Аркадієві Малецькому. Референт говорив про перспективи виборчих вислідів для українців у самому Львові. Він послугувався статистичними даними про скількість населення Львова, зокремаж про число українців у ньому, вносив корективи до останньої польської наскрізь невідповідаючої дійсному станові статистики, та дійшов на основі аналізи статистичних даних до висновку, що українці можуть у Львові самостійно вибрати свого посла. Учасники слухали уважно реферату п. Малецького та почали до нього вносити окликами деякі корективи щойно тоді, коли він почав говорити про кандидата на посла зі Львова. Він твердив, що кандидатом мусить бути людина, яка має довіря в усіх і яка зможе гідно заступати соціяльні та національні інтереси трудових мас. Хто може бути такою людиною, цього він не сказав. Зате ще на початку зазначив, що він, хоч і партійний, то всеж не міг відмовитися від реферування так важної справи на вічу „безпартійної" організації. Чому та „безпартійна" організація десигнувала якраз його, члена екзекутиви партії праці, на референта, цього він теж не подав. Однак при кінці своєї бесіди не забув запропонувати політичні резолюції, наскрізь партійні, у дусі своєї партійної „ідеольогії", дарма, що на вічу „безпартійної" установи. Одначе тих резолюцій віче не приняло.

Потім прийшов до слова д-р Олекс. Марітчак. Коли він почав розкривати перед присутніми правдиве, політичне обличча „безпартійної" організації „Союз Українців м. Львова", а також руїнницьке в національному відношенні обличча не так організаторів як більше інспіраторів віча, гурток інтернаціоналістів, а в ньому й кілька жидків, що стояв у кутку біля сцени, почав кидати на його адресу провокаційні оклики. Слухачам було цього за богато і вони кинулися на інтернаціоналістів, щоби їх усунути зі салі. Все відбулося дуже скоро і нагло купка „безпартійних" інтернаціоналістів опинилася поза мурами дому Т-ва ім. Лисенка. Самозрозуміло, що „дельожовані" ставили опір, але це їм не помогло нічого. Наслідки інциденту були такі, що жертвою наступу й оборони впало кілька поломаних крісел, а крім того кілька учасників сутички одержало легкі задраснення скіри.

По тому інциденті продовжувати віче було неможливо, бо між іншим самі ініціятори просили поліцію, щоби віче розвязала. Йдучи на стрічу проханню ініціяторів поліція це зробила.

Зі співами національного гимну на устах покинули учасники будинок і старалися уформувати похід. Поліція цему перешкодила і кількох демонстрантів арештувала. Ось так то сумно закінчилася перша спроба Союзу Українців м. Львова проявити на терені столиці свою „безпартійну", політичну активність.

Після процесу Шварцбарда.

СЕЛЯНСЬКІ ЗАВОРУШЕННЯ НА ПОЛУДНЕВОМУ ПОДІЛЛІ.

Недавно в польській пресі ширяли поголоски про оживлення повстанського руху на полудневій Україні. Писалося про боротьбу в одеській окрузі. Ті заворушення лучено з акцією комуністичної опозиції.

Знаючи, що польська і румунська пропаґанда дуже часто для власних цілей пускає в світ усякі „татарські вісти" під фірмою повстань, ми не реєстрували. Аж тепер, на основі інформацій зпід Збруча довідуємося, що селянські заворушення справді були на полудневому Поділлі, але не у звязку з акцією комуністичної опозиції, тільки у звязку з процесом Шварцбарда. Довідавшись про увільнення Шварцбарда паризьким судом присяжних, селяни збройно виступили проти жидів і комуністів. На якийсь час селянські відділи заняли були навіть Камянець. Аж нові відділи червоноармійців відбили місто й опанували ситуацію, привертаючи попередній стан.

Найближчі завдання в галузі піднесення сільсько-господарської продукції.

V. Сільсько-господарське шкільництво

Щодо високих сільсько-господарських шкіл, то безумовно вже й тепер є потреба в 1—2 високих сільсько-господарських школах. В Сх. Галичині фактично істнує одна висока сільсько-господарська школа — і до того польська — це агрономічний відділ львівської політехніки т. зв. Академія в Дублянах. Колиб польська влада дійсно думала про економічне відродження українських земель — вона мусілаб цю школу зукраїнізувати. Другу високу сільсько-господарську школу (або середню з педагогічним семінаром) можна булоб заснувати в Луцьку — як адміністративному осередку Волині. Може повстати питання: чи вистарчить у нас учительських сил, щоб обслужити всі ці школи. Після моїх підрахованъ ми маємо по цей бік Збруча біля 200 агрономів з високою сільсько-господарською освітою, з того біля 50 осіб зі значним практичним стажем, а такої кількости персоналу цілком вистарчить на те, щоби обслужити 1—2 високі та 3—4 середні сільсько-господарські школи.

Не стану спинятись на тому, який саме ухил малаб взяти та чи інша школа, які особливости в своїй програмі мусілаб мати відповідно до властивостей районy. Спинюсь ще на нижчій сільсько-господарській школі. Для таких бідних країв, як наші українські землі по цей бік Збруча, на мою думку, можуть підійти лише два типи сільсько-господарчих нижчих шкіл: це півтора річні (зима, літо, зима) — для укінчивших народні школи юнаків і піврічні зимові (або однорічні двозимові) для дорослих. Особливо піврічні зимові школи не роблять жадних труднощів для їх організації, бо це ж фактично 3—4 місячні с.-г. зимові курси. *Коли кінчаються останні осінні роботи в господарстві, цілу зиму наше селянство вільніше ніж літом — воно має можливість, а в деяких місцевостях вже й охоту підучитись сільсько-господарських наук. Остається лише комусь зорганізувати всю цю справу: найти лекторів, найняти помешкання, придбати с.-госп. книгозбірню та с.-госп. часо-*

Українська наука в УСРР.

(Докінчення.)

IV. Ботанічні сади.

Від старих університетів залишилося 2 ботанічних сади в Київі і Харкові, які зараз виділено в окремі науково-дослідчі установи. З них перший перевів за останні часи значну роботу з культурами на повітрі, поширив оранжерії і лябораторії, видає періодичний орган („Вістник Київ. бот. саду), другий, користуючися великим гербарієм, переводить дослідження фльори України. Новими установами є: Одеський ботсад, що був організований у 1923 р. і Київський акліматизаційний, що провадить роботу в галузі акліматизації ріжних рослин, зокрема лікарських.

V. Обсерваторії.

Астрономічні обсерваторії, що залишилися від Київського, Харківського та Новоросійського університетів зараз істнують, як окремі установи. Крім того вилучено зі складу Пулковської обсерваторії та приєднано до сітки українських установ Миколаївську астрономічну обсерваторію (остаточно в 1926 р.). Метеорольогічних обсерваторій три: геофізичний відділ Харківської астрономічної обсерваторії, окрема географічна обсерваторія в Одесі та метеорольогічна обсерваторія в Києві.

VI. Наукові бібліотеки.

Крім бібліотек кол. Харківського університету (350 тис.) і Новоросійського (до 1 міл. томів), що зараз виділені як окремі наукові бібліотеки — Одеську і Хакрівську — і вже в декілька разів збільшили свою операційну діяльність, порівнюючи з дореволюційними часами, цілком новим явищем, досягненням кольосального значіння є національна бібліотека України — тзв. „Всенародня бібліотека України" при УАН в Київі, що роспочала свою діяльність лише з 1918 р. Книжковий фонд її досягає 2 міліонів томів. Бібліотека міститься в новому, спеціяльно добудованому будинкові (окрім старих) і провадить значну науково-дослідчу й бібліографічну роботу (див. її видання „Бібліотечний збірник" ч. 1, 2, 3). Її Винницька філія розгорнула зразкову краєзнавчу роботу. Нарешті утворення в 1926 р. бібліографічної комісії при УВК, що базуючись на ВБУ і гуртуючи навколо себе всі бібліографічні сили України, має завданням скласти український бібліографічний репертуар і взагалі координувати науково-бібліографічну роботу на Україні.

VII. Музеї.

На 1927 р. ми мали 18 державних музеїв та 54 окружних та місцевих. Великим досягненням органічно звязаним з позитивними наслідками революції, є реорганізація колишньої Київо-Печерської Лаври на Всеукраїнський музейний городок з передачею у відання Укрнауки всієї території кол. Лаври. Там зараз не тільки зберігаються мистецькі та історичні памятки цієї 900 річної монашеської організації, там зараз вже утворено і продовжує зростати низка нових установ — музей українського письма й друку з надзвичайними колекціями стародруків, ксильогравюр і т. інш., музей української культури, що обніматиме найкращі зразки українського будівництва від старокнязівської доби до сучасної української хати, український нумізматичний музей, український театральний музей, музей українського портрету, музей шиття і тканини, музей культів, збірка „Україніка" Потоцького і т. д. Київський музей мистецтв — цілком новий музей західньо-европейського мистецтва (збірка Ханенків). Також зовсім новою інституцією є Одеський художній музей зі збірками західньо-европейського й російського малярства. За минуле десятиріччя надзвичайно виросли великі краєві музеї, як Чернигівський, Полтавський, Волинський (у Житомірі).

Значно поповнився новими придбаннями Всеукраїнський Історичний Музей ім. Шевченка (у Київі) і Дніпропетровський Краєвий музей. Цілком новим закладом є Харківський музей українського мистецтва. Невпинно ростуть й переводять дослідну роботу — Харківський археольогічний, Одеський історико-археольогічний (найстаріший музей СРСР), Херсонський історико-археольогічний, Камянецький — Історико-Археольогічний і Миколаївський Істор.-Археольогічний музеї. Особливо треба відзначити значіння й роботу Миколаївського музею живої природи з акваріюмом і нового Дніпропетровського художнього музею.

З кінця 1926 року, вся музейна справа і всі музеї підпорядковані Укрнауці. Науково-дослідчі праці музеїв друкуються в збірниках „Український Музей" (вийшло ч. 1).

VIII. Охорона памяток культури й природи.

Справа охорони памяток культури й природи одержала міцну підтримку в постанові ВУЦВК й РНК УСРР 1926 р. „Про памятки культури й природи". Інспектура по охороні памяток нині взяла на облік понад 200 памяток. В Київі, Харкові, Одесі, Дніпропетровському, працюють краєві комісії по охороні памяток, в деяких округах окружні.

…ловано вже державними заповідниками: кол. „Асканія Нова" (степовий заповідник всесоюзного значіння), могила Т. Г. Шевченка (історико-культур. заповідник), Київо-Печерська Лавра (істор. культур.), Ольвія (теж), Бердичівський Кармелітанський монастир. Намічено низку нових памятників перетворити в заповідники, серед яких такі видатні, як Камянецька фортеця, будинок, де народився М. В. Гоголь, Чернигівські церкви XI—XII століття, то-що.

IX. Наукові експедиції та командировки.

Кількість наукових експедицій те відрядженнь що-року зростає. У 1927

чної, влаштувати продаж популярної с.-г. літератури та с.-г. календарів і т. п. Місцеві „Просвіти", кооперативи, руханкові товариства,ногічні організації — всі живі чинники нашого народу мусять взятись за цю справу — справу організації с.-г. зимових курсів та с.-г. зимових шкіл! Наша преса мусить влаштувати „місяць сільсько-господарської школи" подібно до того, як влаштувала вже „місяць української книжки". Треба в цією працею поспішати, щоби кожну зиму використати вповні, щоби не пропуст[...]ти ні одного зимового дня. Рахую цю справу найбільш актуальною, найбільшою справою сьогоднішнього дня! Щодо фахових сільсько-господарських шкіл, то тут в першу чергу потрібні молочарські, хмільництва, птахівництва, городництва. Рівнобіжно з сільсько-господарськими школами треба організувати й жіночі господинські — середні і нижчі. Руками жінки у ріжних народів проходить біля 60 прц. народніх заробітків. В українського народу руками жінки проходить ще більша частина народніх заробітків. І коли ми застосовуємо всі дані сучасної науки, щоб як найлоцільніше здобути якісь цінности, то невже не попробуємо пристосувати висновків науки до справи уживання здобутих цінностей?! Перед нами складна велика національна справа. Треба щоб був десь і осередок, — генеральний штаб, який кермував би всею цею справою. Гадаю, що це мусілаб бути комісія чи комітет при одному з наших осередків — чи то при „Сільськім Господарі" чи то при Головному Виділі „Просвіти". Так чи інакше, а до справи мусять бути покликані фахівці: агрономи учителі. просвітяни, кооператори та інш. На місцях так само мусілиб створитись відповідні комісії при філіях „Сільського Господаря" чи при „Просвітах", мусіли6 звязатись з головним комітетом і провадити цю справу в організований спосіб.

VI. Позашкільна сільсько-господарська освіта.

Позашкільна сільсько-господарська освіта в багатьох державах покладається на окремий агрономічний апарат: повітову і районову агрономію на Сході Европи, мандрівні катедри в Італії. відділи позашкільної освіти при високих сільсько-господарських школах в Сполучених Державах Америки. В більшости країн Західньої Европи позашкільна сільсько-господарська освіта покладається на учительський персонал с.-г. шкіл, що дуже зле відбивається на стані позашкільної с.-г. освіти в цих країнах. Взагалі позашкільної с.-г. освіти вживають там, де населення треба розворушити, зацікавити, заанґажувати до висновків сільсько-господарської науки, або де населення остільки бідне і обтяжене працею, що не може відвідувати навіть і зимових шкіл. Через це позашкільна с.-г. освіта має особливе значіння для українських земель по цей бік Збруча та Дністра. Початки організації цієї галузки агрономічної допомоги на українських землях під Польщею ми вже бачимо: більшість кооперативних повітових союзів, деяка частина самоуправних установ позаанґажовували вже повітових агрономів, повітових інструкторів рільництва. Але тяжке положення таких агрономів: кожному з них доручили сотки тисяч с.-госп. населення, десятки тисяч господарств, а засобів до передачі думок чи порад майже немає. І нема нічого дивного, що ці „повітові" агрономи обертаються то в кооперативних ревізорів, то в порадників при купівлі худоби і коней на торговицях, то в техніків молочарства. Все це функції за дрібні для повітового агронома. Він мусить зробити щось більшого — зацікавити сільським господарством цілий повіт, зорганізувати агрономічну допомогу в цілому повіті! Для цього повітовий агроном мусить мати помічників і матеріяльні засоби пропаганди. Під такими я в першу чергу розумію засоби до розїздів, далі проекційний апарат, сільсько-господарський кінематограф, радіоапарати, с.-госп. музей. Само собою зрозуміле, що кожний агроном мусить мати до розпорядимости солідну с.-г. книгозбірню, справочні видання та с.-г. журнали. Голими руками ніякий ремісник не працює — тим паче не може так працювати громадський агроном, діяльність якого безмежно ріжноманітна і складна. Під цим оглядом наші агрономи по цей бік Збруча находяться в дуже важкому положенні.

Агр. Віктор Доманицький.

...р. відбулися такі експедиції: гідрольогічна, грунтознавча, геольогічна, ботанічна, гідрольогічна, археольогічні розкопки в Ольвії, на о. Березані, історико-археольогічна експедиція на Запоріжжя, географічна студия, експедиція по дослідженню старої української архітектури, експедиція для збирання термінольогічних матеріялів, експедиція по дослідженню Трипільської культури. З них слід окремо відзначити довготривалу, що тільки роспочинається, Запорізьку експедицію, яка має завданням дослідити всю ту історичну територію, що буде деформовано и затоплено (Дніпрельстан) та врятувати ті решткн культури, що залишилися там, починаючи від неоліту та скітів, античних впливів, доби переселення народів і т. д. У 1927 році відряджено наукових командирувань за кордон — 246 і в межах СРСР біля кількох сот.

X. Громадська ініціятива.

Громадська ініціятива в науковій галузі за останні роки розгорнулася дуже широко. Досить згадати ті наукові організації, що вже істнують і здебільшого отримують на свою корисну працю державну допомогу (на видання, оргвидатки), а саме, Харківське Наукове т-во, Українське Наукове Технічне Т-во, Українська Асоціяція Сходознавства, Харківське Т-во Дослідників природи, Луганське, Полтавське, Київське Наукові Т-ва, Українське Т-во ботаніків, Українське Т-во патольогів, Українське Т-во зоольогів, Українське Т-во фізиків. Харківське і Київське хемічні Т-ва, Українське математичне Т-во, Всеукраїнська Асоціяція Інжинірів, Українська Асоціяція Робітників винахідників, Київське Педагогічне Т-во, українське Т-во культурного звязку з закордоном, Т-во сприяння розвиткові й поширенню наукової української мови й інш.

XI. Перспективи розвитку української науки.

Темп зросту асигнувань на наукові потреби в цілому надзвичайно швидкий:

У 1924-25 р. — 918.000 карб.
У 1925-26 р. — 1,110.000 карб.
У 1926-27 р. — 2,714.000 карб.
У 1927-28 р. — 3,832.682 карб.

Головну увагу звертається на підсилення видатків на дослідчі оперативні потреби наукових установ — це дасть свої ефектні наслідки в недалекому майбутньому. Щож до кількости установ то на найближче пятиріччя запроектовано збільшити сітку науково-дослідних катедр та інститутів до 120 одиниць, забезпечивши в першу чергу потреби індустріялізації країни, які у 1931 р. вже мають випустити 1544 специялістів вищої кваліфікації.

Ці наукові заклади не тільки територіяльно, але й по суті стають українськими. За анкетою кінця 1925 р. з усієї кількости аспірантів володіли українською мовою — 63 проц., з науково-керовничого персонажу — 26—33 проц. Процес українізування їх невпинно продовжується.

В. Дубровський.

ВІЦЕМІН. ЦАР — ҐЕН. ВИБ. КОМІСАРЕМ.

Варшава, 13. грудня 1927.

Нині оголошено в „Мон. П." іменування ген. виб комісаря, на якого покликано віцемін. Станислава Цари, а на його заступника віцепрез. апел. суду бувш. віцемін. внутр. справ Дутковича.

МАРШ. ПІЛСУДСЬКИЙ У ВАРШАВІ.

Варшава, 13. грудня 1927.

Нині рано вернув із Женеви марш. Пілсудський в полк. Беком, військовим аташе у Льондоні майором Міхальським і ротм. Пруховським. Марш. Пілсудського витали члени уряду з Бартелем на чолі, (диплв. корпус і представники військових і цивільних властей.

УРЯД І ВИБОРИ

Варшава, 13. грудня 1927.

У політ. колах кажуть, що уряд після повороту марш. Пілсудського виступить із енунціяцією в справі виборів, у якій зясує виб. програму уряду. В звязи з цим кажуть, що небаром виявляться зариси тав. Господарського виб. бльоку.

ПОЛЬСЬКО-ЛИТ. ПЕРЕГОВОРИ.

Варшава, 13. грудня 1927.

Кажуть, що польсько-литовські переговори відбуватимуться в Динабурзі в Латвії в січні 1928.

ВІЙСЬК. АТАШЕ НА ЛИТ.-ПОЛЬСЬКІМ КОРДОНІ.

Париж, 13. грудня 1927.

Аг. Аваса подає, що в міродатних колах заперечують, начеб Литва не впустила на свою територію військ. аташе союзних держав, яким поручено оглянути польсько-лит. кордон. Згідно з інструкцією, яку одержали від Бріяна минулого тижня, військові аташе оглянули кордон, але не переходили на лит. територію. Вони ствердили на прикордонній смузі цілковитий спокій.

ВАЛЬДЕМАРАС У ПАРИЖІ.

Ковно, 13. грудня 1927.

„Ельта" подає, що Вальдемарас приїхав нині до Парижа і лишиться там до четверга. До Ковна верне в кінцем цього тижня. Аг. Аваса подає, що Бріян видасть снідання в честь Вальдемараса.

КОМУН. УРЯД У КАНТОНІ.

Льондон, 13. грудня 1927.

У Кантоні неспокої не стихають. Комуністи підпалюють доми і граблять майно мешканців. Комуністи є панами положення. Брами чужинних дільниць замкнені. Одна англійська канонірка висадила на сушу відділ моряків, які помогли багатьом мешканцям Кантону рятуватися втечею. На вулицях міста повно трупів. Новий комуністичний уряд уконституувався на зразок уряду СРСР. Комісарем війни іменований бувш. секретар знаного Бородіна.

НОВИНКИ.

— **Рідний ювилей.** Дня 15-го ц. м. святкує ген. вікарій і архипресвітер капітули мітрат о. Олександер Лешкович-Бачинський 60-ліття свого священства. На це свято зїдуться до Львова 120 його бувших питомців, з часів, коли Ювилят був ректором і заст. ректора Духовної Семинарії. Цікаво, що досі всіх його учнів теольогів, нині парохів, живе в трох дієцезіях понад 600. У день свого свята Ювилят відправить Службу Божу в семинарицькій церкві при асисті своїх бувш. питомців. В г. 11-ій відбудеться в Духовній Семинарії Ювилейна Академія, на якій відчитає спомини про давні семинарицькі часи бувш. питомець Ювилята, скінчений богослов д-р Кирило Студинський. У святі візьме участь теж бувш. питомець, нинішний дир. „Народньої Торговлі" Микола Заячківський. Свято закінчиться спільною фотографією.

— **Львівська темна хроніка.** Вчора судили нечисту спілку Филиповський-Робаківна за організацію сальону для сходин невідомих пар. Робаківна фірмувала на вул. Оссолінських „сальон краси", де гості бучім-то приходили на масаж. Поліція ствердила, що Филиповський як управитель цього темного сальону зібрав [...] багатий склад алькоголю для вгощування гостей. відповідну галерію образків і інших причандалів. Крім цього має він на своїй совісти 21-літню дівчину з Ярослава, що виконувала в його домі ролю служниці та дами до забави підпитих гостей. Филиповський дістав 3 міс. тяжкої вязниці, Робаківна 5, але прокуратор заголосив ще відклик щодо задто малої кари. — 10 міс. вязниці дістала дозорчиха з вул. Кохановського, що обікрала власницю цукорні Шварову в пьому ж домі і сврила срібло в пивниці.

— **Uorа.n ca.** [...] в [...] 3-ого том[...] журналу „Jahrbücher für Kultur und Geschichte der Slaven" поміщена статтк Б. Р. За[...] п. з. „Византійські будівлянї памятки на Україні". — Накладом С. С. М[...] у Берліні вийшла книжка: Elias Hurwicz: Der neue Osten, де представлена історія і політична, економічна та соціяльна будова нинішньої Польщі, Литви, Латвії, Естонії, Фінляндії і Радянського Союзу. Накладня „De Sikkel", Kruishofstrat 223. Antwerpen видала в 200 нумерованих примірниках по 60 бельг. фр. голяндський переклад „Слова о полку Ігореві" п. з. „De Zang van Igorj", зроблений А. М. Польсом. Переклад прикрашений ручно кольоровими деревoритами одного з кращих фламандських модерних графіків Г. ван Стратена. — Асистент при стації відбудови Нансена в південній Україні д-р Фр. Фа[...]т Veit) видав саме в Берліні (накладня „Walter de Gruyter u. Co" книжку п. з. „Сільське господарство і аграрні відносини на полудневій Україні в їх історичнім розвитку". Це висліди трохлітньої практичної праці автора на українськім терені. *А. Л.*

— **Присмна Академія.** Парискі смакуни та ненажери оснували собі власну академію, до якої належатиме 12 осіб із найвизнішим піднебінням. Вони збиратимуться раз у місяць при льокулевім бенкеті, підчас якого йтиме, річ ясна, гутірка про насолоди гастрономічного мистецтва, вже істнуючі і ті, які можна ще видумати. Головою академії є якийсь месіє Де Валь. Є ще два вільні місця, на які зголосилося досі... 150 кандидатів. Є між ними навіть пять варшавяків і двох краковян, себто видко, що академія не робить ніяких національних обмежень щодо приналежности своїх членів.

— **Українська пісня над Вислою.** Пишуть нам із Кракова: Давав тут вечір кекиліянський хор під управою о. д-ра Ріпці. Поміж піснями здебільша церковного характеру хор відспівав теж дві українські пісні: Воробкевича „Над Прутом" і Ніжанковського „Гуляли". Першу пісню відспівали в польському перекладі, другому в оригінальному українському тексті. Обі ці пісні зустріли слухачі рясними оплесками.

— **„Урядове" самовбивство.** Директор нафтового відділу „Польмін" у Перемишлі Пешковський застрілився, програвши 100.000 зол. Від довшого часу вів він широке життя коштом фірмової каси і давав позички знайомим і приятелям. які не мали з чого їх вернути. Кажуть. що він мав занадто малу пенсію як на своє становище і був приневолений доповнювати її якнебудь. Теж аргумент.

— **Світова всячина.** Конференція амбасадорів передала австр. урядові ноту із заявою, що від 1-го січня 1928 р. знесуть військову контролю в Австрії. — Адмірал нім. маринарки Зенкер домагається від уряду кредиту на будову нового панцирника. — Помер один із полководців великої війни фельдмаршал барон Рор, австр. команадант на італійському фронті. — У Берліні займаються широко ось-яким скандалом: донька Стіннеса, що вибралась у подорож по світі автом і описувала її в пресі, мала бучім-то найважчі частини своєї подорожі переїхати залізницею. — Франц. спортсменка Сузанна Ленлян, бувш. мистець у ситківці, має вийти небавком замуж за якогось америк. міліярдора. — Леон Доде, що мешкає в Брюсселі потішає себе у тузі за Парижем виголошуючи відчити через радіо для своїх париських прихильників. — У румунських вищих школах істнує загроза ґенерального страйку. — Якийсь американський чех, імовірно жид, подає у Празі проект вибудувати там жидівський університет. де могли би ходити всі ті жидівські студенти, яких в Европі не хотять прийняти з огляду на нумерус клявзус.

— **Св. Миколай** перед своєю гостиною прислав цілий наклад елєгантних касеток з новими, досі небувалими родами помадок: в чеколяді вишні, дактилі, помаранчі, оріхи, помаранчева скірка, мигдалова, сметанкова, ґрилякова маса і інші. Прийдіть, подивіться на ці несподіванки до Фортуни Нової — Ресьця ч. 1.

Театри.

„Коопер. Український Театр" під дирекцією зв. Стадника (вул. Шашкевича).
Перерва.

Міський великий театр:
14-го „Льогенгрін".
15-го „Паганіні".
Початок 7·30 вечером.

Міський „Театр Новин":
14-го „Доріна" в останнє.
15-го „Д-р Юлій Сабо", комедія Фодора (премієра).
Початок 7·30 вечером.

Кіна.

„Палас": Білявка чи чорнявка?
„Лев": „Чанг", могутня драма сіямської джунглі на підставі „Книги Джунглі" Кіплінга.
„Апольо": „Чортівська Сирена".
„Фатаморгана": „Студент із Праги".

З судової салі.

ЗА ГОСПОДАРКУ МАЙНОМ НАРОДНЬОГО ДОМУ.

Другий день розправи, що ведеться під проводом радн. Антоневича як предсідника трибуналу і вотантів радн. Байорека й судді Вальтера, пройшов під знаком меншого заінтересування, як перший день. Просто сензаційні зізнання зложив про господарку Черкавського в Народньому Домі свідок Борис Труш, бухгальтер Н. Дому, велике вражіння зробили також зізнання през. д-ра Костя Левицького як голови Комітету оборони національного майна. Сензацією була теж заява оборонця Черкавського д-ра Глушкевича про ролю політичних чинників у відставці Черкавського. Загалом ця дивна розправа, в якій на лаві обвинувачених сидить радн. Лісковацький, перемінилася в одно велике обвинувачення Льва Черкавського. Так по зізнанням свідків господарив цей комісар майном Народнього Дому, інституції, уфундованої з метою служити культурно-освітньому піднесенню цілого нашого народу!

Свідок Борис Труш, що зачав зізнавати ще попереднього дня (14. ц. м.), оповідав на питання предсідника спершу про висланї з фондів Н. Дому 2000 зол. незнаній особі на незнані цілі. З двох реценісів на сю суму Черкавський вимазав названище особи, якій вислано гроші і вписав інше, чим допустився фальшування. Дальше свідок оповідав, як то Черкавський приняв нібито до бібліотеки Нар. Дому за відповідною платнею Яблонського, Пашкевича, Саламаша і Гарасимчука, які з бібліотечним ділом не мали нічого спільного, а працювали в його органі „Голос Народа". Ця газетка не мала ніякого звязку з інституцією Народний Дім і була особистим органом Черкавського, чи пак „Рольничого Союза", який теж побирав високі субвенції від Нар. Дому. Коли настав новий комісар Н. Д. дир. Вербицький, то поручив свідкові і п. М. Бачинському (тепер комісареві Н. Д.) перевести ревізію книжок „Рольн. Союза", але Черкавський, не зважаючи на їх візвання, не видав їм касової книжки „Рольн. Союза" для переведення контролі. В дальшому цей свідок заявив, що Черкавський виплатив д-ру Овчарському за резиґнацію з великої салі Н. Д. (яку він арендував) і за відступлення її в посідання Н. Дому 2.200 долярів, хоч по основі переговорів з попередником Черкавського радн. Лісковацьким можна було думати, що д-р Овчарський вдоволиться квотою 1000 долярів. З черги свідок зізнав, як то Черкавський вибрав 700 долярів з каси і велів записати на своє конто. Опісля старався (через воєвідство), щоби цю суму зараховано йому титулом видатків при виробкованню гіп. позички для Н. Дому. А за комісарства дир. Вербицького прийшов відпис рескрипту з воєвідства, в якому було потвердження виданих Черкавським ок. 700 долярів (у золотих) на друк „Голосу Народа". Тимчасом свідок ствердив небавком при шконтрі, що всі ті рахунки за друк „Гол. Народа" були вже заплачені з каси „Рольн. Союза"! Опісля свідок розказував про бон на суму 500 зол. „na historyjki podatkowe" (про що знає докладно тодішній касієр д-р Лагола) і про частинний ремонт Нар. Дому, на що Черкавський видав понад 50.000 зол., суму, яка на думку свідка була рішучо за висока, про що зрештою говорилося загально. Також приняв Черкавський цілком непотрібно на завідателя дому при вул. Курковій свого прихильника Івана Паньчака, якому платив по 200 зол. місячно і дав помешкання. Паньчак домом не завідував, бо робив це мешкаючий тамже д-р Лагола або свідок. Паньчак пересиджував постійно в „Рольн. Союзі". Про девастацію ліса в Білці свідок зізнав те саме, що всі інші свідки. Пригадує собі, що Чехович жалувався нераз на ту девастацію, але це нічого не помагало. Опісля свідок подає платню Черкавського, який побирав дієти VI. ранґи, а крім того діставав 500 зол. місячно титулом репрезентації. Не зважаючи на це, Черкавський брав з каси гроші для себе й інших осіб (на поїздки до Варшави, Кракова і т. д.). Загальний погляд свідка на господарку Черкавського такий, що він наробив інституції Нар. Дому богато шкоди. Радн. Лісковацький лишив по собі в касі готівку, а Черкавський понад 5.000 зол. недобору, не згадуючи про пороблені ним некорисні контракти з посесором Білки Перльмутером. На цю господарку Черкавського було богато нарікань, а Пашкевич сказав раз Черкавському до очей, що він злодій. (Тому Пашкевичеві обіцяв Черкавський касієрство в Нар. Домі під умовою, що він заплатить тоді з каси Н. Д. його зобовязання у Варшаві на суму 10—15 тисяч золотих).

Свідок д-р Кость Левицький, незаприсяжений. Зізнавав як голова Комітету оборони національного майна, який заснувався в літі 1926 р., коли чутки про задуману Черкавським продажу реальности і церкви при вул. Зибликевича викликали в українськім громадянстві Львова і краю велике затривоження і обурення. Про господарку Черкавського знав тільки те, що предложив Комітетові на письмі о. Дм. Шуль і що заявив йому інж. Подолевський, який оглядав ліс у Білці як фахівець. І з письма о. Шуля і з того, що оповідав інж. Подолевський, свідок набрав переконання про зловживання.

Свідок лікар д-р *Іван Гриневецький*, незаприсяжений. Заявив, що чув від д-ра Лисяка і Пашкевича про намірену Черкавським продажу реальности і церкви при вулиці Зибликевича. Опісля оповідав, що як лікар бурси Н. Дому оглянув її докладно і про поганий її стан (з санітарного погляду) предложив реляцію на руки Черкавського. (Д-р Глушкевич пробує доказати, що Черкавський продав дуби в Білці тому так скоро і по такій ціні, бо потребував грошей на відчищення бурси...)

З черги мали зізнавати свідки Іван Пашкевич, д-р Василь Лагола й Іван Ліщинський. Два перші не явилися з причини недуги, а переслухання Ліщинського зрезиґнував д-р Дверніцький.

Опісля д-р Глушкевич виступив з цілою низкою внесень. А саме домагався він переслухання ще таких свідків: Перльмуттера і Яна Пілявського на обставину другого контракту в справі громад Білки і Костенева, які Нар. Дім випарендував; інж. Каплавського на обставину коштів ремонту Нар. Дому; Якова Нотовича на обставину купна дубів; адв. д-ра Нуту Бістіґера на обставину другого контракту; Іларія Липевського і ред. Дмитра Яблонського — обох на обставину ріжних рахунків з „Рольн. Союзом"; д-ра Бронислава Овчарського на обставину його відшкодування за відступлення салі Н. Д. Крім того адв. д-р Глушкевич поставив внесення на відчитання кількох документів м. ін. подяки воєвідства на руки Черкавського після його уступлення з комісарства.

Оборонець підсудного д-р Дверніцький у довшій промові спротивився всім тим внесенням як неістотним для справи, тимбільше, що його клієнтові удався доказ правди вже цілковито. Але якби трибунал приняв ці внесення, то він просить переслухати ще проф. львівської політехніки Мостицького як експерта в справі заплати за ремонт Н. Дому (найвища оферта в цій справі була на суму 42.000 зол., а Черк. заплатив понад 50.000 зол.!), а також б. воєводу Ґарапіха на обставину, як і защо усунено Черкавського з посту комісаря.

Трибунал по довгій нараді рішив **допустити всіх свідків обох заступників** з тим, що вирішення в справі переслухання б. воєводи Ґарапіха застеріг собі на пізніше. Після того **розправу відложено на неозначений час.** Акти справи переходять знову до слідчого судді.

ОПОВІСТКИ.

Репертуар Нового Українського Театру під дир. П. Карабіневича:
Золочів:
14.XII. Гейша.
15.XII. Дні нашого життя.
16.XII. Шумі Маріца. 1—2

Загальні збори Т-ва „Союз Українок" у Львові, відбудуться дня 24. грудня ц. р. в год. 10. передпол. в салі Бесіди при вул. Рутовського 22/I. зі слідуючим порядком нарад: 1) Відкриття зборів і відчитання протоколу з останних загальних зборів. 2) Звіт з діяльности Головного Виділу. 3) Уділення абсолюторії уступаючому виділови. 4. Вибір нового виділу. 5) Справа будови жіночої сільсько-господарської школи в Угерцях винявських. 6) Евентуалія. — За „Союз Українок" у Львові: М. Донцова містоголова, М. Мриц вна секретарка. 1071 2—2

Іван Даць український інвалід по званю бляхар, упав з даху дня 10. травня 1621 р. та поломив собі кости, відтак остав без ніякої помочі з каси хорих, тому що працював сам на себе. Через літо не міг заосмотритися на зиму. Тепер остався без сотика, опалу і харчів з дрібними дітьми та недужою жінкою. Отсею дорогою звертається він за посередництвом нашого часопису до добросердних читачів о ласкаву поміч, бо приходиться загибати. Адреса Іван Даць, Львів, вул. Іляріє ч. 9. 2—2

Візвання до спадщини. Літом помер в Сараєві д-р Ключенко Іван пенс. надсовітник краєвого правительства, родом зі Станиславова. Спадщина по нім виносить около 20.000 зол. Взивається всіх його своїків, що мають право до спадщини, зголоситися з документами до суду повітового в Сараєві або до д-ра Мих. Зобкова, президента сенату при верховнім судді тамже. Адреса суду ось така: Котарски суд у Сараєві а д-ра Зобкова адреса: Д-р М. З. сенатки предсједник Сараево С.Х.С. Верховни Суд. Просимо всі часописі в краю о передрук.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ.

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.

За редакцію відповідає Василь Мудрий. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Видавничої Спілки „Діло". Львів. Ринок ч. 10